

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΦΟΡΟΥΜ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

Αθήνα, 12 Μαΐου 2023

ΠΡΟΣ:

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία (ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ),
ΠΑΣΟΚ – Κίνημα Αλλαγής,
Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας (Κ.Κ.Ε.),
ΜΕΡΑ25 – Μέτωπο Ευρωπαϊκής Ρεαλιστικής Ανυπακοής

Κοινοποίηση:

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ (ΕΕΔΑ)
ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΘΕΜΑ: 10 σημαντικά σημεία / ζητήματα που χρήζουν άμεσης επίλυσης και αφορούν χιλιάδες μετανάστες που ζουν και εργάζονται στην Ελλάδα.

Αξιότιμοι Κύριοι και Κυρίες,

Με το παρόν υπόμνημα επιθυμούμε να σας γνωστοποιήσουμε τα δέκα σημεία τα οποία έχουμε εντοπίσει ως [Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών](#), σχετικά με το μεταναστευτικό ζήτημα στην Ελλάδα, και τα οποία θεωρούμε πως χρήζουν άμεσης επίλυσης έτσι ώστε να εξυπηρετηθούν οι πάνω από 700.000* μετανάστες που ζουν και εργάζονται σήμερα στην Ελλάδα.

Τα ζητήματα είναι πολλά, όμως έχουμε επικεντρωθεί ενδεικτικά σε δέκα (10) από τα πιο σημαντικά σημεία που εντόπισαν οι εκπρόσωποι των μεταναστευτικών κοινοτήτων, μελών του σωματείου μας, του **Ελληνικού Φόρουμ Μεταναστών**:

ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ:

1. Υπάρχει υπερβολικά μεγάλος αριθμός κατηγοριών αδειών διαμονής. Στον τελευταίο Κώδικα Μετανάστευσης όχι μόνο δεν ομαδοποιήθηκαν, αλλά αυξήθηκαν. Σε γενικές γραμμές, υπάρχει διατήρηση όλων των προηγούμενων προβληματικών διατάξεων και προσθήκη νέων περιοριστικών διατάξεων, ιδίως στην κατηγορία εξαιρετικών / ανθρωπιστικών λόγων. Παραμένουν διατάξεις για τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων για χορήγηση και ανανέωση αδειών διαμονής που προϋποθέτουν την παρεμβολή εξειδικευμένων προσώπων, χωρίς να χορηγείται οποιαδήποτε υποστήριξη ή βοήθεια σε πολίτες τρίτων χωρών να ολοκληρώσουν τη διαδικασία μόνοι τους. Όμοια και οι διατάξεις για τις επιδόσεις αδειών διαμονής δεν βοηθούν καθόλου τους μετανάστες που δεν γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα, ούτε επίσης είναι

ικανοί να χειρίζονται ηλεκτρονικό υπολογιστή. Ο περιορισμός των 48 ωρών από την αποστολή του email που τεκμαίρεται ως επίδοση, όπως προβλέπεται ήδη από τον Ν. 4825/2021, είναι ιδιαίτερως αυστηρή. Εισηγούμαστε, περαιτέρω, τη θεσμοθέτηση χορήγησης αδειών διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους. Οι λόγοι αυτοί θα μπορούσαν να είναι, ενδεικτικά, το γήρας, προβλήματα υγείας και σε ανθρώπους που διαμένουν πολλά χρόνια στην Ελλάδα. Επιπλέον οι προσωρινές άδειες διαμονής (μπλε βεβαίωση) εκδίδονται χωρίς barcode, χωρίς υπογραφές με αποτέλεσμα να μην αναγνωρίζεται από τις αρχές άλλων κρατών μελών της Ε.Ε. και να δημιουργεί πρόβλημα στην ελεύθερη μετακίνηση των πολιτών παρόλο που διαμένουν σε χώρα Σένγκεν.

2. Αποτελεί σοβαρή διάκριση το κριτήριο υψηλού εισοδήματος για χορήγηση άδειας διαμονής. Εν καιρώ οικονομικής κρίσης, η πλειονότητα των πολιτών πλήττεται από μείωση εισοδήματος, επομένως είναι άδικο να εξαρτάται από το εισόδημα αφενός η χορήγηση της άδειας επί μακρόν διαμένοντος και αφετέρου η ανανέωση των αδειών διαμονής. Επισημαίνουμε ότι, λόγω της μείωσης των ισχυουσών αδειών διαμονής λόγω έλλειψης ενσήμων, θα αυξηθεί ο πληθυσμός των παράτυπα διαμενόντων, με επιπτώσεις και στις οικογένειες αυτών. Το εισοδηματικό κριτήριο για χορήγηση άδειας επί μακρόν, αποκλείει από το δικαίωμα αίτησης όλους τους άνεργους αλλοδαπούς, εν καιρώ οικονομικής κρίσης.

3. Η έλλειψη συνεργασίας των Ελληνικών Προξενείων στις επικυρώσεις πιστοποιητικών εγγράφων (προαπαιτούμενα για έκδοση αδειών διαμονής και όχι μόνο) παραμένει οξύτατο πρόβλημα:

Αλλοδαποί με καταγωγή από το Πακιστάν, το Αφγανιστάν, τη Νιγηρία, την Γκάνα, την Ινδία, κ.α., αναμένουν μέχρι και οκτώ (8) έτη για την επικύρωση των απαραίτητων εγγράφων (πιστοποιητικό γέννησης ή γάμου κ.λπ.) από τις ελληνικές πρεσβείες ή τα προξενία στην χώρα καταγωγής τους. Η ίδια διαδικασία επηρεάζει ακόμα και ανήλικα παιδιά δεύτερης γενιάς μεταναστών, στα οποία δεν εκδίδουν βεβαιώσεις για π.χ. συμμετοχή σε αθλητικούς αγώνες. Αναφορικά με την επικύρωση των πιστοποιητικών από την ελληνική πρεσβεία της κάθε χώρας, προτείνουμε αυτή η διαδικασία να γίνεται εδώ στην Ελλάδα από το Υπουργείο Εξωτερικών, καθώς κάθε έγγραφο έχει ένα QR code και έτσι μπορεί εύκολα να πιστοποιείται εάν το έγγραφο είναι γνήσιο ή μη.

4. Οι καθυστερήσεις στις εκδόσεις αδειών διαμονής, καθώς και η έλλειψη πληροφόρησης σχετικά με τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες δημιουργούν οξύτατα προβλήματα:

Κατά τους τελευταίους μήνες παρατηρούνται μεγάλα προβλήματα από την καθυστέρηση των ανανεώσεων των αδειών διαμονής, με αποτέλεσμα ένα μεγάλο μέρος των μεταναστών και των προσφύγων να φτάνουν σε σημείο να παραλαμβάνουν ληγμένες άδειες. Επιπλέον, πολλοί μετανάστες και πρόσφυγες που δεν γνωρίζουν καλά την ελληνική γλώσσα, δεν έχουν τεχνογνωσία και πρόσβαση σε ηλ. υπολογιστές, με αποτέλεσμα να μην ενημερώνονται σωστά για την διαδικασία. Όλο αυτό οδηγεί πολλούς ανθρώπους που έχουν χρόνια διαμονή στη χώρα να κινδυνεύουν από νόμιμοι να γίνουν παράτυποι. Όσον αφορά στην **αποκεντρωμένη διοίκηση**, συνεχίζει να υπάρχει το πρόβλημα της υποστελέχωσης που προκαλεί έως ένα βαθμό και τις τεράστιες καθυστερήσεις στις εκδόσεις αδειών διαμονής.

ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗ

5. **Η σοβαρή διάκριση του κριτηρίου εισοδήματος για την πολιτογράφηση δημιουργεί τεράστιο πρόβλημα στους ανθρώπους που έχουν αιτηθεί ή θέλουν να αιτηθούν για να πολιτογραφηθούν ως Έλληνες πολίτες. Επιπλέον, η Τράπεζα Θεμάτων και η διαδικασία των εξετάσεων είναι ακόμα πιο δύσκολη και δεν ανταποκρίνεται στην εξέταση του βαθμού ένταξης του εξεταζόμενου, αλλά περισσότερο στον αποκλεισμό του από την διαδικασία.** Επισημαίνουμε πως υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι ενώ έχουν πετύχει στις εξετάσεις δεν μπορούν να πολιτογραφηθούν λόγω των οικονομικών κριτηρίων. Πρόκειται για ένα αυστηρό κριτήριο που δεν λαμβάνει υπόψη την ελληνική πραγματικότητα και τις σοβαρές συνέπειες της οικονομικής κρίσης σε όλο τον πληθυσμό της χώρας, ιδιαίτερα στον μεταναστευτικό. Επιπλέον, τα οικονομικά κριτήρια αφορούν όχι μόνο στους νέους αιτούντες αλλά και σε όσους δεν είχαν προλάβει να εξεταστεί η αίτησή τους. Βάσει όλων των παραπάνω **ζητάμε άμεσα** την μείωση του όγκου των θεμάτων, την δωρεάν παροχή των σωστών απαντήσεων, την διεύρυνση της ομάδας που έχει ευνοϊκότερη μεταχείριση λόγω ηλικίας, αναπηρίας, αναλφαβητισμού κ.ά., την εστίαση των θεμάτων εξέτασης σε θέματα ουσιαστικής ένταξης, καθώς και μέριμνα για την εκπαιδευτική διαδικασία των υποψηφίων. Επιπλέον, **ζητάμε άμεση** απόσυρση της τράπεζας θεμάτων και **προτείνουμε άμεσα** επανεξέταση και συνολική βελτίωση όλου του συστήματος πολιτογράφησης που να ανταποκρίνεται στα ευρωπαϊκά πρότυπα, όχι μόνο σε ότι αφορά το σύστημα εξέτασης αλλά και σε ό,τι αφορά την ουσιαστική ένταξη των μεταναστών στην ελληνική κοινωνία.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΝΤΑΞΗ

6. **Καμία μέριμνα για την εκπαίδευση στην ελληνική γλώσσα και τον πολιτισμό:** Έως και σήμερα δεν υπάρχει καμία μέριμνα από την πολιτεία για οργανωμένα μαθήματα ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού για το σύνολο του μεταναστευτικού πληθυσμού. Οποιοσδήποτε επιθυμεί -αν όχι πρέπει- να μάθει την ελληνική γλώσσα, απευθύνεται είτε στις ίδιες τις μεταναστευτικές κοινότητες, όπου όταν υπάρχει ανάγκη παραδίδονται δωρεάν μαθήματα από εθελοντές δασκάλους, είτε στα δωρεάν μαθήματα των οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών. Δυστυχώς, από πλευράς πολιτείας υπάρχουν μόνο κάποιες ελάχιστες μεμονωμένες προσπάθειες στην τοπική αυτοδιοίκηση, ανάλογα τον Δήμο. Η ανάγκη για μαθήματα ελληνικών είναι τόσο μεγάλη που οι άνθρωποι αναγκάζονται να είναι μήνες σε λίστες αναμονής. Πάγιο αίτημα του Ελληνικού Φόρουμ Μεταναστών είναι να χρησιμοποιηθούν τα χρήματα από τα παράβολα που πληρώνουν οι μετανάστες για τις ανανεώσεις των αδειών διαμονής τους σε προγράμματα που αφορούν την κοινωνική τους ένταξη με την βοήθεια των μεταναστευτικών οργανώσεων ώστε και υποστηριχθούν και οι ίδιες οι οργανώσεις.
7. **Έλλειψη στήριξης των παιδιών μεταναστών και προσφύγων, ώστε να ενταχθούν ομαλά στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα:** Η διεύρυνση των τάξεων υποδοχής, η εκπαίδευση των δασκάλων σε θέματα κοινωνικής ένταξης, αντιρατσισμού και διακρίσεων, είναι απαραίτητα βήματα για την συμπερίληψη των παιδιών των μεταναστών και των προσφύγων στο ελληνικό δημόσιο σχολείο.

Επιπλέον, απαιτείται ειδική μέριμνα ώστε όλα τα παιδιά μεταναστών και προσφύγων να μπορούν να πηγαίνουν σχολείο, ακόμα και αν οι γονείς τους για κάποιο λόγο δεν έχουν χαρτιά.

8. **Είναι απαραίτητη η αλλαγή / διόρθωση του άρθρου 7 του Ν 4387/2016 για την εθνική σύνταξη:**

Το ποσό της εθνικής σύνταξης μειώνεται για τους συνταξιούχους λόγω γήρατος κατά 1/40 (ένα τεσσαρακοστό) για κάθε χρόνο που υπολείπεται των 40 ετων διαμονής του στην Ελλάδα. Ο μόνος τρόπος να αποδειχθούν αυτά τα 40 χρόνια διαμονής στην χώρα είναι η άδεια διαμονής. Δυστυχώς, όμως, χωρίς να έχουν ευθύνη ή επιλογή οι ίδιοι οι μετανάστες, τα συνολικά έτη και ημέρες ασφάλισης δεν είναι αυτά που ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

9. **Απαιτείται ειδική μέριμνα για την κατάσταση παρατυπίας στην οποία βρίσκονται μέγας μέρος των μεταναστριών, οι οποίες απασχολούνται ως εσωτερικές σε οικιακές εργασίες.**

Το εργόσημο δημιούργησε τεράστιο πρόβλημα στις μετανάστριες, καθώς συναντούν συνεχώς την άρνηση των εργοδοτών να το πληρώσουν. Προτείνουμε είτε επαναφορά του παλαιού καθεστώτος (μπλοκάκι) είτε δημιουργία νέου καθεστώτος, απομακρύνοντας τον εργοδότη από την διαδικασία καταβολής του εργοσήμου, με μέριμνα όμως για την προστασία της εργαζόμενης και του εργαζόμενου. Ζητάμε τη νομιμοποίηση όλων των μεταναστών και μεταναστριών οι όποιες/οι είναι στην Ελλάδα τουλάχιστον 3 χρόνια και είναι θύματα εκμετάλλευσης της εργοδοσίας.

10. **Η μη συμπερίληψη και μη εκπροσώπηση των μεταναστών και μεταναστριών στις διαδικασίες της πολιτείας που τους αφορούν άμεσα, δημιουργούν επιπλέον προβλήματα:**

Μετά από την απόφαση πως το **δικαίωμα ψήφου** για τους μετανάστες στις Δημοτικές εκλογές είναι αντισυνταγματικό, αποδυναμώθηκε η **λειτουργία των ΣΕΜΠ**. Θεωρούμε πως χρειάζεται άλλη αντιμετώπιση και αναθεώρηση του θεσμού ώστε η συμμετοχή των μεταναστών ατομικά και συλλογικά να είναι πιο αποτελεσματική σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης.

Τέλος, η **θεσμική συλλογική εκπροσώπηση των μεταναστών και θεσμική αναγνώριση των Σωματείων των μεταναστών αποτελεί πάγιο αίτημά μας**. Οι μεταναστευτικές κοινότητες είναι το πρώτο σημείο επαφής των μεταναστών με την χώρα υποδοχής. Αυτό θα έπρεπε να αναγνωριστεί και να υποστηριχθεί από το κράτος καθώς η προσπάθεια που κάνουν οι κοινότητες έως τώρα, πραγματοποιείται μόνο με δικούς τους πόρους και ανθρώπινο δυναμικό. **Ως εκ τούτου, προτείνουμε την θεσμική εκπροσώπηση των μεταναστευτικών κοινοτήτων σε συμβουλευτικούς φορείς της Πολιτείας, αλλά και σε φορείς λήψης αποφάσεων καθώς και την υποστήριξή τους από το κράτος και την τοπική αυτοδιοίκηση.**

Με βάση όλα τα παραπάνω, ζητάμε από εσάς και από σύσσωμο τον πολιτικό κόσμο της χώρας, **να εξετάσετε διεξοδικά** τα ζητήματα αυτά. Ζητάμε την **χάραξη ουσιαστικής μεταναστευτικής πολιτικής**, καθώς και τη δημιουργία ενός σχεδίου κοινωνικής ένταξης, ως μία πολιτική ανθρωπισμού και ισοπολιτείας. Η διαμόρφωση μιας πολιτικής που προάγει την

ένταξη και την ισότητα για τους μετανάστες αποτελεί σημαντικό μέρος της εδραίωσης **μιας ισόρροπης και δίκαιης κοινωνίας**.

Με τις ελιγκρινείς μας ευχές για μια ομαλή εκλογική διαδικασία.

Με εκτίμηση,

*τα μέλη / κοινότητες του **Ελληνικού Φόρουμ Μεταναστών**:*

ΑΦΡΙΚΗ:

Κογκολέζικη Κοινότητα της Ελλάδας
Αιθιοπικό Κοινωνικό - Πολιτιστικό Κέντρο "Αιθίοψ"
Αιθιοπική Κοινότητα
Κοινότητα Γκάνας στην Ελλάδα
Κενυατική Κοινότητα Ελλάδας
Σύλλογος Νιγηριανών Γυναικών Ελλάδας
Νιγηριανή Κοινότητα στην Ελλάδα
Σύλλογος Σενεγαλέζων στην Αθήνα DIAMM AK TERANGA
Τανζανική Κοινότητα Ελλάδας
Κοινότητα Μπουρούντι στην Ελλάδα
Ιβोरιανή Κοινότητα

ΑΣΙΑ:

Κοινότητα Αφγανών Μεταναστών και Προσφύγων στην Ελλάδα
Λέσχη Πακιστανών Δημοσιογράφων Ελλάδος

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ:

Αλβανική Κοινότητα Ελλάδος
Σύνδεσμος Αλβανίδων Γυναικών στην Ελλάδα
Γεωργιανό Πολιτιστικό Κέντρο "Καύκασος"
Ελληνο γεωργιανή Ένωση "η Διοσκουρία"
Κοινότητα των Ουκρανών στην Ελλάδα «Η γη του πελαργού»
Ενωμένη Ουκρανική Διασπορά Ελλάδος
Κέντρο πολιτιστικής κληρονομιάς Τρεμπίτα (Ουκρανία)
Κοινότητα "Ουκρανο-Ελληνική Σκέψη"
Ουκρανικό Πολιτιστικό-Επιμορφωτικό κέντρο "Μπερεγίνια"

ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ:

Ένωση Αιγυπτίων Εργαζομένων στην Ελλάδα El Rapta
Ένωση Παλαιστινίων Εργαζομένων στην Ελλάδα
Ελληνο-σουδανικός Σύνδεσμος Φιλίας
Σουδανική Κοινότητα
Στέγη Σύρων Ελλάδας

ΑΛΛΟΙ:

Αφρικανικό Δίκτυο Ελλάδος

Οργάνωση Ενωμένων Γυναικών της Αφρικής
Κοινσεπ Πηγή (Τούρκοι Πρόσφυγες)
ΕΛΑΗΕ ΡΕΝΗΑΝ (Γυναίκες από Ιράν και Αφγανιστάν)
Μαχντία Πολιτιστικό Κέντρο

---

* Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου που αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του Υπουργείου τον Μάρτιο 2023 οι άδειες διαμονής σε ισχύ είναι 757,181